

**08123003 számú Faápoló megnevezésű szakképesítés megszerzésére
irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény**

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Faápoló
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0812

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Faápoló
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés, és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A faápoló szakember a mezőgazdaság és erdészet ágazatán belül fa ismerettel rendelkezik. Ismeri a zöldfelület gazdálkodásban használt díszfák fajait, fajtáit. Ismeri a szemrevételezéses favizsgálat módszereit, ismeri a favizsgálati szakvélemények előírásait. Ismeri a favizsgálat-hoz kapcsolódó szabványt, előírásokat és jogszabályokat.

A favizsgálati szakvéleményekben előírt faápolási munkákat önállóan elvégzi. Elvégzi a fák életfeltételeinek javítását, gyökérkezeléseket, sebkezeléseket, metszést, statikai megerősítést.

Megfelelően használja és karbantartja a faápoláshoz szükséges eszközöket, gépeket, a tevékenységhez kapcsolódó baleset- munka- és környezetvédelmi előírások betartása mellett. Csapatmunkában együttműködik, de önálló munkavégzésre is képes.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

- 5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -
- 5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:
- 5.1.2 Nyilvántartó hatóság:
- 5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
- 6.2 Szakmai előképzettség: Motorfűrész-kezelő jogosítvány (OKJ száma: 21 623 02), illetve a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól szóló 83/2003. (VII.16.) FVM rendeletben meghatározott szakmai végzettségek, amely alapján a jogosítványt - kérelemre - ki kell adni, így: Okleveles erdőmérnök, Erdőmérnök, Erdész technikus, Erdészeti gépésztechnikus, Erdészeti gépész, Erdészeti szakmunkás, Fakitermelő.
- 6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

- 7.1 Minimális óraszám: 240
- 7.2 Maximális óraszám: 300

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Környezetbiztonsági favizsgálatot végez és dokumentál. Adatlap segítségével elemzi a kidőléskor,	Ismeri a zöldfelület gazdálkodásban alkalmazott fa fajokat, a fák felépítését, működését és rend-	Törekszik a fák kockázatainak alapos, pontos vizsgálatára. Munkáját környezetvédelmi szempontból is körül-	Környezetbiztonsági favizsgálatot önállóan végez és szakmai felelősséget vállal a vizsgálat eredmé-

vagy kitéréskor veszélyeztetett célpontokat és a fa állapotát.	ellenességeit. Alapvető biológiai (morfológiai, botanikai) ismeretekkel rendelkezik a fásszárú növényekkel kapcsolatban. Ismeri a fák kockázati tényezőit, a környezetbiztonsági favizsgálat dokumentálásának módját.	tekintően végzi.	nyeiért, Tisztában van a favizsgálat során hozott döntései következményeivel. Számítógépes szövegszerkesztő, illetve táblázatkezelő program segítségével favizsgálati adatlapot szerkeszt, illetve tölt ki.
Elvégzi a fák életfeltételeinek javítását. Talajjavítást, szükség esetén talajcserét, tápanyag-utánpótlást, öntözést, illetve víz-elvezetést végez. Gondoskodik a favédelemről építkezések területén.	Ismeri az életfeltétel javítások technológiáját: a talajjavítást, a talajcserét, a tápanyagutánpótlást, az öntözést, a favédelmet és az állományritkítást.	Törekszik a legkörünyezettudatosabb fa életfeltétel javításra. Elkötelezett a fák és faápolás iránt, önkritikus saját munkájával szemben.	Önállóan képes elvégezni a szükséges életfeltétel javítási feladatokat. Felelősséget vállal az alkalmazott technológiákért, felhasznált anyagokért.
Gyökérkezeléseket végez. Gyökérsérüléseket kezel, gyökérmetszést végez, gyökérsérülést épít ki, és szabadon lévő gyökereket véd.	Ismeri a gyökérkezelések technológiáját és az azokhoz szükséges anyagokat. Ismeri a gyökérsérülések okait és a gyökérsérülések megakadályozásának lehetőségeit.	Építési területeken törekszik a biztonságos munkavégzésre, felelősen viselkedik a kezelt fával, figyel a fa környezetében található személyekre és tárgyakra.	A gyökérkezeléseket önállóan látja el. Felelősséget vállal a talajban, a gyökérzónában végzett munkájáért.
Fasebészetet végez. Kéregsérüléseket-, hánccsérüléseket-, repedéseket-, hasadásokat kezel. Odú kezelést végez.	Ismeri a fasebészeti kezelési technikáit. Ismeri a fa sérülések okait, megelőzési módjait és kezelését. kéregkezeléseket hánccsérülések kezelését repedések kezelését odúkezeléseket	Törekszik a sebkezelő anyagok és eszközök szakszerű használatára, az eszközök állagmegővására.	A fasebészeti feladatot önállóan látja el, de faápoló csapatban is együttműködő munkavégzésre képes.
Megfelelő időben és gyakorisággal veszszőket és ágakat metsz. Fertőtleníti a metszés eszközeit. Metszlapot kezel.	Ismeri a metszési alapelveket, a metszés idejét, a metszés technikáját, a metszési módokat és a metszési hibákat.	Törekszik a veszélyes munkafolyamatnál körültekintően eljárni, figyel munkatársaira, a fa környezetében veszélyeztetett szemé-	A metszés technikáját önállóan alkalmazza, de a feladatot csapatban végzi, ahol felelősen

		lyekre és tárgyakra. Törekszik a fa érdekében betartani a metszés alapszabályait.	együttműködik társaival. Felelősséget vállal a metszés eszközeinek fertőtlenítéséért és állagmagóvásáért.
Megakadályozza a fák dőlését, kezeli a kidőlt fákat. Statikai megerősítést végez a törzsön és koronán a roncsolás és szorítás elkerülésével. Ellenőrzi a megerősítéseket.	Ismeri a megerősítő alapelveit, a dőlés megakadályozásának technológiáját, a törzs- és korona megerősítési eljárásokat. Ismeri a kötözés típusait.	A megerősítéseket körültekintően, pontosan és biztonságosan végzi. Felelősen viselkedik a kezelt fával és a környezettel. Érdeklődik a statikai megerősítés legújabb technikái iránt.	A statika megerősítési eljárásokat önállóan tudja alkalmazni. Felelősséget vállal az általa végzett megerősítésekért.
Favédelmi intézkedéseket végez a fa teljes területének, vagy statikai védőzónájának, illetve törzsének védelmével.	Ismeri a favédelmi szabványt és az abban leírt favédelmi intézkedéseket. Ismeri a fákra leselkedő veszélyeket építési területen.	Törekszik a favédelemre, elkötelezett a faápolás szakma iránt. Szakmai párbeszédben konszenzuskereső.	Favédelmi terv alapján a feladatot önállóan látja el, Tisztában van a fajvédelmi feladatok felelősségével.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A városiasodó és változó klímájú környezetünkben egyre nagyobb jelentősége van a zöldfelületgazdálkodásnak, a települések zöldfelületeinek tervezésének, megépítésének és fenntartásának. Az elmúlt három évtizedben a parkfenntartásból nőtt ki a faápolás szakma, mely röviden összefoglalva a városi fák ápolásával foglalkozik.

A faápolóknak három készségre van szüksége:

- faápolási ismeretekre,
- a motoros láncfűrész kezelésére és a
- magasban végzett munkához emelőkosaras kocsi vagy kötéltechnika használatára

Tehát a faápoló mesterség társadalmilag hasznos és keresett szakma.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Növény ismeret, alaktan, faápolás, munkavédelem

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

a: növényismeret

A növényismereti jegyzékben felsorolt 50 db fafaj felismerése és megnevezése tudományos névvel, kettős nevezéktannal.

b: alaktan

45 feleletválasztós, valamint rövid választ igénylő kérdéseket tartalmazó feladatsor az egészséges gyökér, gyökérnyak, törzs, korona, koronalap és a gyökér, gyökérnyak, törzs, koronaalap, korona rendellenesség témakörében.

c: faápolás

45 feleletválasztós, valamint rövid választ igénylő kérdéseket tartalmazó feladatsor az életfeltételek javítása, gyökérkezelések, fásbészet, metszés, statikai megerősítés, favédelmi intézkedések témakörében.

d: munkavédelem, faápolás jogi szabályozása

10 feleletválasztós kérdéseket tartalmazó feladatsor a munkavédelem, faápolás jogi szabályozása témakörében.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 180 perc

a: 30 perc

b: 60 perc

c: 60 perc

d: 30 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 50%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

a vizsgarész:

növény felismerés = 1 pont; latin név helyesírása = 1 pont
az összesen megszerezhető pontok száma: 100

b vizsgarész:

egy kérdésre adott jó válasz = 1 pont
az összesen megszerezhető pontok száma: 45

c vizsgarész:

egy kérdésre adott jó válasz = 1 pont
az összesen megszerezhető pontok száma: 45

d vizsgarész:

egy kérdésre adott jó válasz = 1 pont

az összesen megszerezhető pontok száma: 10

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: környezetbiztonsági favizsgálat

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsga helyszínén kijelölt fát kell a vizsgázónak, a vizsgáztató jelenlétében egyszerű favizsgáló eszközökkel, földről, szemrevételezéssel megvizsgálni és a vizsgálat eredményét a vizsgáló rendelkezésére bocsátott adatlapba rögzíteni.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 50 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

értékelési szempontok	adható pontszám
a vizsgálat sorrendjének betartása	5
a favizsgáló eszközök helyes használata	5
a környezet vizsgálata	5
a fa vizsgálata	5
megfelelő következtetések levonása	20
adatlapon kitöltése	5
szakmai kérdésekre adott válasz	5
összesen:	50

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

favizsgáló szakmérnök jelenléte

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

írásbeli vizsgához: kitöltendő teszt lapok

projekt feladathoz:

egyszerű favizsgáló eszközök: kalapács, szúrcsap, kacorkés, metszőolló

vizsgálandó fa

favizsgáló adatlap

favédelmi szabvány

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: nincs

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: nincs

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: nincs

<p>11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek</p>
--